

БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДИЦИНИ

Левчук Н. В.,
к.б.н., доцент кафедри біології

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «БІОРИЗНОМАНІТТЯ» В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ

Загострення екологічних проблем вичерпання природних ресурсів, забруднення довкілля, руйнування природних ландшафтів, скорочення видової біорізноманітності привертає увагу суспільства до пошуку найбільш оптимальних шляхів їх вирішення.

Тому розширення екологічного світогляду та підвищення рівня екологічної культури населення на наукових принципах є важливим завданням освітнього середовища.

В контексті проблеми, що розглядається, важливе значення має аналіз означень, які використовуються щодо біорозмаїття в науковій літературі та засобах масової інформації та характеристика біорозмаїття, що має поетапно розглядатися на різних етапах екологічної освіти з урахуванням вікових особливостей особистості.

Термін «біорозмаїття» набув міжнародного визнання після підписання багатьма державами Конвенції з біологічного розмаїття на конференції ЮНЕСКО в Ріо-де-Жанейро (Бразилія, 1992 р.). З того часу він широко вживається урядами, пресою та громадськістю.

Біорозмаїття – це складне поняття, яке включає науковий, соціальний та економічний аспекти. Життя на планеті Земля є частиною величезної системи. Біорозмаїття представляє собою різноманітність форм життя: від генів до біосфери. Біорозмаїття стосується насамперед розмаїття живих організмів, кількість якого все ще залишається невідомим, хоча ми маємо значні за обсягом знання про біологічні ресурси Землі (описано близько 2 млн. видів живих організмів), а за деякими прогнозами на планеті існує понад 70 млн. видів.

Вивчення біорозмаїття: контекстуалізація біорозмаїття в навчальних темах, що вивчаються; характеристика біорозмаїття (пояснення, аналіз та оцінювання) мають також і виховне значення. В навчально-виховному процесі важливо використовувати весь виховний потенціал проблеми збереження біорізноманіття для майбутніх поколінь.

Формування відповідального ставлення до навколишнього середовища неможливо досягти, сухо викладаючи наукові відомості, факти. Вивчення довкілля має бути цікавим і захоплюючим. Тому важливо використовувати якнайбільше різноманітних педагогічних форм і методів, а особливо інтерактивні форми навчання.

Навчальні дискусії, мозковий штурм, круглі столи, конференції, рольові ігри допомагають набути навичок викладати власні міркування з проблеми, що розглядається, аргументувати свої твердження, робити висновки, запропонувати шляхи вирішення проблеми.

Особливе місце займає розгляд цінностей біорозмаїття. Біорозмаїття набуває першочергового значення для виживання та нормального функціонування багатьох екосистем. Екосистеми, що включають мільйони існуючих на сьогодні видів, створюють у свою чергу умови для нашого існування: сприяють процесу формування ґрунту, забезпечують його родючість; очищають водойми; регулюють клімат та зберігають якість атмосфери.

Біорозмаїття цінне не лише з «утилітарного» погляду. Воно має також велику естетичну та етичну цінність, хоча виміряти їх неможливо. Естетичний аспект біорозмаїття – це не просто насолода красою окремих видів рослин та тварин, а й природна потреба кожного індивіда.

Збереження біорозмаїття є й етичною проблемою. Природа та її компоненти відіграють важливу роль у формуванні наших ідеалів та сподівань. Головною метою стратегією виживання людства є збереження біологічного розмаїття в контексті стійкого розвитку.

Список використаних джерел

1. Лук'янова Л. Інноваційні технології в екологічній освіті фахівців//Дидактика професійної школи: Зб. наук. праць: Випуск 11/Ред. кол.: С.У. Гончаренко, В.О. Радкевич, І.Є. Каньковський та ін. - Хмельницький: – ХНУ, 2005. – С.58-68.
2. Концепція екологічної освіти України // Збірник наказів МОН України – 2002. – №7. – С. 4.
3. Стратегія СЕК ООН з освіти в інтересах збалансованого розвитку // Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги. Серія «Екологічна освіта і виховання». – 2006. – №3. – 39 с.

Даценко І. В.,
асистент кафедри біології
Долгов О. М.,
доцент кафедри біології

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ПЕШОКУРСНИКІВ ДО УМОВ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Для ефективності здійснення процесу підготовки педагогічних кадрів важливо забезпечити гарантованість досягнення поставлених цілей навчання, незважаючи на об'єктивні та суб'єктивні труднощі. На жаль, в процесі вузівської підготовки студентів-першокурсників ми стикаємось із тим, що:

- знання окремих студентів обмежуються лише поверхневим уявленням про вивчувані об'єкти;
- студенти часто не можуть у належній послідовності відтворити теоретичний матеріал, а також застосувати його на практичних заняттях.

Все це можна пояснити об'єктивними та суб'єктивними причинами. Час навчання у ВНЗ співпадає з другим періодом юності, але першим періодом зрілості. В юнацькому віці спостерігається найвища швидкість оперативної пам'яті та перемикання уваги, рішення вербально-логічних задач. Студентський вік характеризується досягненням найвищих «пікових» результатів, які базуються на всіх попередніх процесах біологічного, психологічного, соціального розвитку. Поведінка студентів відрізняється високим рівнем конформізму. У першокурсників ще відсутній диференційний підхід до своїх ролей. Перший курс – період найнапруженішої навчальної діяльності студентів. Формуються їх широкі культурні запи-